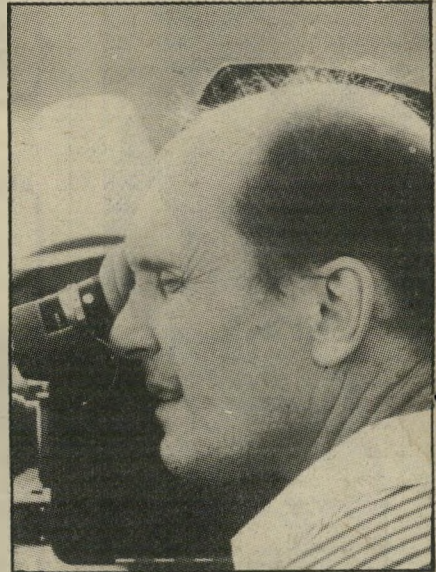

סרטים, ובשנה הזאת, כאשר באמתחתו הרפתקה חרשה של ג'יינ פונדה עם שון קוונטי (בשם לעולם אל תאמר לא) וסרט חדש של מרייל סטריים עם מייק ניקולס (בשם סילקווד), וכאשר הילד הנרי תומס, מסירתו של שפילברג, איטי, מככב עם ג'ין הקמן בסרט חדש (בשם אי-הבנה) יכול דיימון להרשות לעצמו לבקר בניחותא בארץ אבותיו. הלא היא ישראל, להשתות בשמש של אילת, ולהכריז בסופוק שלפי התחויות תהיה החברה שלו אחת משלוש היצואניות הגדולות ביותר של סרטים מחוץ לארצות-הברית. האול-פנים הגדולים יכולים לכל היותר לחרוק שן.

"האמת היא שלאולפנים האלה היה יותר מדי טוב", הוא אומר. "היו להם הסרטים, היתה להם ההפצה, אבל למען האמת, מחוץ לאמריקה, שבה

שחקן בימאי רוברט דובאל ויכוח על אנגלו

הם עדיין מחזיקים את המושכות בכיטתה, הם נשענו יותר על מישרדיהן שמעבר לים. משרדים אלה, שבהם יושבים אנשים המקבלים משכורת, סרטים את התושיה, את היוזמה ואת הרחף שיש לעצמאיים, אשר כל סרט שבו הם מטפלים עולה להם כסף, ולכן חייב להכניס להם כסף.

לכן החליט דיימון לפנות דווקא לעצמאיים, בנה לעצמו רשת משלו, ותרסר הסרטים שבהם הוא מטפל בכל שנה וזכים ליחס אישי מועדי. מאכן נובעת העובדה שעם פחות תוצרת הוא השיג את רוב הענקים שעמדו מולו. איך הגיע למסקנה הזו? ובכן, דיימון הופיע במשך שנים רבות כשחקן באיטליה, ושם למד להכיר את השוק הלא אמריקאי. אחר כך ניסה כוחו כבימאי, כמפיק, ואפילו כעורך, כי היתה לו הרגשה שמיצה את עצמו מול המצלמה. לבסוף הגיע להפצה, והיום הוא אפילו אינו תולה לשוב ולשחק.

"קודם כל, איני רואה כל סיבה לשוב לאחור, למשהו שהייד כבר לעבר. וחוזי מזה, מה שאני עושה היום גורם לי כליכך הרבה סיפוק ונחת. שלא עולה על דעתי לקלקל לעצמי את ההנאה."

תדרין

חובה לראות

תל אביב — טוטסי, חוזה השרטט, 48 שעות, דיווח, פרנסס, בחירתה של סופי, ירושלים — 48 שעות, טוטסי, דיווח, חיפה — הלילה של סן לורנצו, טוטסי, צייד הצבאים.

תל אביב

*** חוזה השרטט (מוסיואן, אנגליה) — צייר מתבקש להנציח טירה, בסוף המאה ה-17 באנגליה, בסרט מרהיב העוסק במישורים רבים. הן בעצם מהות הקולנוע, הן כבעיות סוציאליות והן בעקרונות של האמנות הפלאסטית. ראוי לצפייה חוזרת.

*** 48 שעות (תל אביב, ארצות-הברית) — בלש קשוח נעזר בסרטור"זונות כדי ללכוד רוצח פסיכופאטי שברח מן הכלא. סרט פעולה מיקצועי עשוי היטב, שבו גונב השחקן הכושי אדי מרפי את ההצגה מכווכב עני ועשיר, ניק גולט.

*** פרנסס (פאר, ארצות-הברית) — חייה האומללים של כוכבת-הקולנוע פרנסס פארמר כדוגמה להתעללות החברה בכל מי שרוצה להיות יוצאדופן. ג'סיקה לאנג מרשימה בתפקיד הראשי.

הבט אחורה

בחוכמה

דודסקאדן (גורדון, תל-אביב, יפאן) — באיחור של 13 שנים נראה סרט זה לא רק כפנינה בפני עצמה,

אלא גם כשלב חשוב בהתפתחותו של גדול בימאי יפאן החי היום, אקירה קורוסאוה. הסרט נעשה בתקופת משבר קשה בחייו (זמן קצר אחרי כישלונו המיסחרי ניסה קורוסאוה להתאבד) והוא נושא את כל סממני התמורה שחלה באדם, אשר הפך ממורד זועם המדגיש את המוטיבים של העוצמה והכוח בסרטיו (לראיה הסרט האחרון שעשה לפני זה, אדום הזקן) לאיש המשקיף על העולם מנקודת מבט של חכם זקן, עייף, אשר למד להשלים עם האכזריות והתלאות של המציאות, שהן חלק בלתי-נפרד מן החוויה האנושית, שהיא פלא בפני עצמו.

הסרט מורכב מכמה אפיזודות הנפרשות לפני הצופה במקביל. כולן מתרחשות בתוך מרבר עלוב, מקום דמיוני ליד כרך דמיוני, ובו רק בקתות עלובות שבהן חיים עלובי-החיים. כל סיפור הוא מעין סמל לצד אחר של העלבון שעולבים החיים את בני-האדם, ובכל אחד מהם, המסקנה היא אי-יש בן כניעה והשלמה, ובין יאוש מוחלט. סיפורו של הבעל הנבל, המסתגר בשתיקה חסרת-פשרות, סיפור האב והבן החיים ומתים זה לצד זה, בתוך גרוטאה של מכונית ישנה, חולמים על ארמונות שלא יזכו לראות לעולם, סיפורו של נערת-הפרחים הנאנסת על-ידי דודה — כל אלה מותירים מעט מאוד תיקווה למין האנושי.

אבל גם בהם, וגם בסיפורים אחרים, כמו זה של החכם הזקן המציע לגנב שפרץ לביתו את השלל ללא תמורה, או משכנע

אחד מגיבורי דודסקאדן — עלובי החיים

צעיר לוותר על נסיון התאבדות, או זה המציג שני מועלים העובדים בפרך כל היום, משתכרים כל לילה, מחליפים ביניהם את בנות הזוג ואת הבית, ואינם מרגישים כלל בהבדל — יש בהם כל-כך הרבה אנושיות, אהבת אדם והבנתו, עד שההומאניזם ממתיק את הראיה הקודרת של העולם והופך אותה לנסבלת.

זהו סירטו הראשון של קורוסאוה בצבע, והמלאכותיות המופגנת של התפאורה והתאורה, העומדת בניגוד גמור לריאליזם (כביכול) של הסיפורים, מדגיש את כוונותיו האלגוריות של הבימאי בכל שלב ושלב של העלילה. אין זה סרט קל, אורכו (160 דקות) מחייב התרכזות ממושכת, אבל חובבי קולנוע בוודאי לא ירצו להחמיץ אותו.

הסרסורים

הטובים

זעם בסימטאות (אלנבי, תל-אביב, צרפת) — למרות כל הפרסים שהעניקו הצרפתים לסרטי זה, אין הוא אלא חיקוי לקולנוע האמריקאי, חסר את היעילות והברק שיש למקור, ובמקומו הוא מנסה להכניס מימד של דרמה סוציאלית, שאינה עוד מקורית במיוחד.

את העלילה אפשר היה לפגוש כבר פעמים רבות בעבר: המישטרה מאלצת סרסור לשמש כמודיע מישטרתי, ומפעילה אותו כדי ללכוד כריש של העולם התחתון הפריסאי. הסרסור חי עם היצאנית המפרנסת אותו, היא מסורה לו כלב ובנפש, והמישטרה מנצלת גם קשר זה ולוחצת על כל אחד מבני הזוג לחוד, כדי שישפקו את האינפורמציה הדרושה.

מכאן והלאה המרכיבים ידועים. המישטרה חורגת מעבר לגבול המותר באלימות שהיא נוקטת, הפושעים מצידם אכזריים לא פחות, וזיהוי חלק מהם עם בני המיעוטים בפאריס עשוי להתפרש גם כגזענות. אין בתהליך החקירה המישטרתי שום מרכיב של תיחבום, כנראה בכונה תחילה, כי הבימאי בוב סוייס, אמריקאי הגר בצרפת, התכוון כנראה להדגיש את אפרוריות התהליך, את העבודה השחורה והמלוכלכת הכרוכה בכל מערכת היחסים שבין החוק לפשע. לעומת הכוריאוגרפיה שבה נוקט הקולנוע האמריקאי בסרטים מסוג זה, סוייס, מנסה להפשיט את הסרט מכל עידון, כאילו היה מנסה לומר שאין זה סיפור קולנועי, אלא סיפור מן החיים. אולם כל המרכיבים, משני צידי המתרחס, שייכים כבר

פיליפ ליאוטאר — הסרסור מקבל טיפול

לגלריה משופשפת מאוד של דמויות עולם-הפשע בקולנוע הצרפתי.

במיסגרת המגבלות האלה עושה סוייס מלאכה סבירה, כשהוא נעזר בעיקר בנוכחות הקולנועית של השחקנית נטלי ביי (היצאנית המאוהבת בסרסורה), של מי שהיה חברה לחיים במשך שנים רבות, פיליפ ליאוטאר (הסרסור), ושל רישאר ברי (מפח המישטרה). אם הצרפתים הכתירו את הסרט הזה בכל כך הרבה כתרים, סימן שהם באמת נמצאים במשבר.

נערות-טלפון

בחדר-המתים

עבודת לילה (אסתר, תל-אביב, ארצות-הברית) — קומדיה משרת, מתוצרת בית האולפנה של ימים מאושרים (מן הטלוויזיה) שיש בה אמנם מרכיבים שהיו יכולים ליצור מידה מסויימת של טירוף משעשע, אבל איש אינו מנצל אותם, אולי מפני שהן הבימאי והן השחקן הראשי חונכו על פרקי הבידור לכל המישפחה.

ואכן, רון (ריצ'י) הווארד, הכוכב הגינ'ג'י של הסידרה, אשר הפך לבחור גדול העושה סרטים ואינו מופיע בהם, והנרי (פונזי) וינקלר, המופיע כאן בתפקיד ראשי, רכים מדי בשביל סיפור הצריך לפתח את המעללים של שני פקידים בחדר-מתים עירוני, אשר משתמשים במקום-העבודה שלהם כדי לפתח רשת ענפה ומשגשגת של נערות-טלפון.

מאחר שהסיפור עצמו אינו מפותח די הצורך, מנסה התסריט להכניס בו עוד כמה גורמי חוץ שיעזרו לשמר את התבשיל. וינקלר, המגלם דמות של טיפוס מרובע, המסתתר בחדר-המתים ממירוץ העכברים של החיים המודרניים שהם מתישים מדי עבורו, מאורס לנערה הנתונה במצב חרדה מתמיד. היא מוחדת שגנבים יכנסו לביתה, היא נרדפת

הנרי וינקלר ושלי לונג: המרובע החביב

על-ידי בעיית-מישקל, וכמוכן שכל זה בא לידי ביטוי בכל פעם שהשניים מנסים להתעלס. זה אינו מוסיף הרבה לכל העניין, והתוצאה הסופית היא פושרת למדי. במיקרה הטוב חביב, אבל לא יותר.